

al Sănătății, Gheorghe Ghidirim, odinioară nu au trecut concursul, adică au rămas „peste bord” de la instituția lor de vis și de viață. Dar realitatea a fost anume așa și de ce am nega-o, de ce am văduvi biografiile de niște pagini concrete. Chir dacă au fost durute, mai puțin luminoase aceste pagini pentru noi.

Cu mare bucurie ne-am reîntâlnit peste un an (1957), de acum în calitate de studenți la ISMC, instituție concrescută în biografiile noastre ca Alma Mater, locul unde destinele noastre s-au împletit, unde am învățat și lucrat cot la cot, ne-am desăvârșit ca profesioniști. Și iarăși ne-am știut alături: ca lideri ai studențimii, ca eminenți la studii, ca participanți la competiții sportive.

A fost un Om al datoriei, un Om disciplinat și cu obligativitate în tot ce făcea. Era de o onestitate proverbială, de o înaltă probitate morală.

Aceste calități prefera să le vadă și la semenii săi. Mi-a fost dat să-l văd în diverse ipostaze și întotdeauna rămânând același: sobru, echilibrat, cumpătat și corect în decizii, indiferent de conjunctură.

Și-a iubit familia, prietenii, patria – Basarabia română. A urât permanent și din străfundul firii sale fariseismul, uneltirea și trădarea.

Anume inspirat de stoicismul și puritatea spirituală a sa, am însăilat pe atunci aceste catrene:

Eu cred neclintit în prieteni,
Prietenii ca cremenea tari,
Bărbați ce nu-și leagă „credo”
De ambiția celor mari.

Așa să ni-l păstreze în memorie Dumnezeu!

Gheorghe Ghidirim,
coleg de promoție și prieten, academician

PETRU GALEȚCHI – ILUSTRU EXPONENT AL CONTEMPORANILOR

Ar fi nejustificat din partea mea să dau uitării cunoștința și prietenia care a existat pe parcursul a peste o jumătate de secol cu Petru Galețchi, cel care la 6 septembrie 2008 ar fi atins frumoasa vârstă de 70 ani. Incredibilă a fost și plecarea sa fulgerătoare în eternitate, fără emoții, dar ușoară după derulare, pe care, sunt convins, el personal o presimțea real de mai mult timp.

Cu Petrică, cum îi spuneam nu numai eu, ne-am cunoscut în 1953, fiind studenți la fosta Școală de Felceri și Moașe din orașul Bălți. Atunci când ne-am întâlnit era un tânăr smolitel de 15 ani, zvelt, timid, cu un port atrăgător și o vorbă domolă, asemănător tuturor copiilor sosiți la studii de la sate. În primăvara anului 1954, pe când finisam studiile la anul trei, am fost la el în ospetie la gazda în care locuia la baba Manea, unde am mâncat cartofi fierți în coajă. În scurt timp după aceasta am absolvit școala și am plecat la lucru în satul Răcăria, Râșcani. Ne-am întâlnit tocmai peste trei ani la examenele de admitere la facultate, pe care le-am susținut ambii cu succes.

Așa s-a întâmplat că, după înmatriculare la facultate, am fost repartizați într-o grupă în care am rămas și până la finele studiilor. În anul întâi am locuit împreună într-o odaie, am jucat fotbal într-o echipă, până și la țelină în Kazahstan am fost alături, având nevoile și succesele comune. La examene ne pregăteam mereu împreună, iar în anii V-VI ambii am fost aleși în comitetul comsomolist al institutului, la care el devenise ulterior secretar. În primii ani de studenție, deplasându-se la părinții săi din Târnova, făcea uneori popas pentru o noapte la Bălți, la părinții mei, de unde pleca acasă deja cu trenul.

La facultate se evidenția printr-un caracter echilibrat și, fiind din fire muncitor, disciplinat și ordonat, manifesta o atitudine corectă în relația sa cu colegii. Aceste calități

pozitive ale lui Petru Galețchi au fost observate și de către conducerea institutului la acel moment. Este de menționat atitudinea deosebită pe care o arăta în timpul pregătirii pentru examenele de curs. În cursul sesiunii devenea concentrat la maxim, însușea cu sârguință materialul respectiv, prefera să recapituleze în glas pentru toți acei cu care învăța, realizând acest lucru cu o deosebită maiestrie, în prezentarea succintă, clară și explicită a informației. La acest capitol, găsea de cuviință să remarce că, tocmai în acest mod se memorizează mai bine informația.

Absolvind cu mențiune facultatea, a fost repartizat la catedra de microbiologie în funcția de asistent universitar. În cadrul acesteia s-a confirmat în calitate de pedagog, a devenit un remarcabil specialist și a activat întreaga sa viață. Altă inscripție în cartela de muncă nu a mai avut.

Concomitent cu activitatea pedagogico-științifică, Petru Galețchi a îndeplinit pe parcursul anilor cu cinste și competență numeroase obligații obștești – secretar al comitetului comsomolist, ulterior secretar al organizației de partid a institutului, vicedecan, decan, primvice rector al USMF “Nicolae Testemițanu”. Indiferent de postura pe care o deținea, Petru Galețchi rămânea fidel naturii sale, prin simplitate, onestitate și binevoiență, făcând față tuturor exigențelor.

Profesorii universitari Petru Galețchi și Gheorghe Baciu

Cu toate obligațiile obștești pe care le îndeplinea, cu perseverență își perfecționa cunoștințele în disciplina pe care o profesa. Cu timpul a devenit un iscusit pedagog, un neîntrecut specialist și orator de excelență, înalt apreciat departe de hotarele țării, un șef de catedră exemplar.

În cei peste 40 ani de activitate la USMF “Nicolae Testemițanu”, profesorul universitar Petru Galețchi a reușit realizări frumoase, lăsând incontestabil urme adânci în istoria Alma Mater. Aceasta afirmație se referă în egală măsură în activitatea didactică și educativă cu generația tânără, perfecționarea planurilor și programelor de studii, aprovizionarea cu manuale și materiale didactice autohtone pentru studenți. De numele lui P. Galețchi sunt legate multe inițiative viabile de ordin organizatoric, orientate întru redresarea bazei materiale a catedrelor și altor subdiviziuni ale universității. Cu certitudine se poate afirma că formele organizatorice și metodice de activitate inițiate de profesorul Petru Galețchi nu au diminuat în actualitate chiar și pentru mulți ani înainte.

Petru Galețchi a făcut parte din cohorta personalităților marcante specifice anilor ‘60 ai secolului XX, fiind în acțiunile sale principal și responsabil, dar totodată exigent și binevoitor. Este binecunoscut că Domnia Sa nu a fost omul vorbelor goale, a susținut cu fermitate părerea pe

care o considera corectă, fără însă a nega vehement altă viziune bine argumentată. Cu bună dreptate a fost considerat principial, dar nu autoritar, capabil să plece urechea la vorbele altora, fiind totodată receptiv la nevoia persoanei și neapărat venind în ajutor.

Se vorbește, că în societate există câteva modalități de evidențiere a persoanelor. Unii se afirmă fulgerător și sunt recunoscuți drept personalități marcante numai datorită talentului excepțional. Spre regret, aceștia sunt mai puțini. Alții se evidențiază prin vorbe frumoase, expresii alese, prin lauda celor mai mari, devenind cu timpul bine cunoscuți, cu autoritate, avansați, asigurați, înconjurați pretutindeni de prieteni și înstăriți economic. A treia categorie nu dispune de la natură de evidente capacități, dar avansează datorită susținerii persoanelor influente sau a unei căsătorii reușite. Dar există și o categorie de oameni înzestrați de la natură, modești, muncitori și care lasă drept moștenire o bogăție de lucruri bune, realizându-le fără multe cuvinte. Aceste personalități sunt, spre regret, adesea apreciați la justa sa valoare doar postmortem.

Anume la ultima categorie de personalități se referă medicul, savantul, Omul și profesorul Petru Galețchi, alături de marele Nicolae Testemițanu, Anatol Corobcianu ș.a. Mărturisesc că îmi este dificil să găsesc cuvintele cele mai potrivite, care ar putea caracteriza obiectiv faptele mărețe realizate de către Petru Galețchi.

Nu pot tăinui nici întâlnirile din ultimii ani cu Petrică Galețchi, discuțiile ținute la tema micșorării vertiginoase a numărului de colegi rămași în viață. Pot confirma cu câtă nostalgie își amintea el de părinți, cum se bucura și îi sclipeau ochii când îl întrebam despre feciorul Valeriu și fiica Elena, despre nepoți, de fratele Andrei și sora Claudia. Ce cuvinte alese adresa soției Xenia, considerând-o cu bună dreptate pilonul familiei și susținătorul său fidel în orice activitate. Așa l-am știut pe prietenul și colegul Petru Galețchi.

La începutul lunii octombrie anul 2003 (foto) era greu de imaginat că Petru Galețchi asistă pentru ultima dată la întâlnirea cu colegii de facultate, că în mai puțin de un an va pleca în rândurile celor dreپți. Cu atât mai surprinzătoare și nostalgică a fost ziua de 30 august 2004 când, ascultându-l pe primvicerecior la tribuna ședinței Senatului USMF “Nicolae Testemițanu”, nimeni nu putea să-și imagineze că acesta va fi ultimul său raport ținut în fața colegilor și că a doua zi subit ne va părăsi, lăsând profund îndurerată familia, rudele și pe toți cei care l-au admirat și prețuit.

Noi absolvenții Institutului de Medicină din Chișinău, promoția anului 1963, cu nostalgie și durere în suflet ne amintim de liderul, colegul și bunul prieten, care a fost Petru Galețchi, precum nu uităm nici de Alexandra Galescu, Petru Lazur, Ion Dumitraș, Vitalie Bețișor, Semion Guranda, Mihai Casian și alți colegi care au plecat prematur în eternitate. Noi, supraveșuitoarii acestei promoții, ne aplecăm frunțile în fața lor.

Gheorghe Baci,
Coleg de grupă, profesor universitar